

KULTURUTSKOTTETS BETÄNKANDE 18/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till idrottslag

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 21 oktober 2014 regeringens proposition till riksdagen med förslag till idrottslag (RP 190/2014 rd) till kulturutskottet för beredning.

Utlåtanden

Förvaltningsutskottet, social- och hälsovårdsutskottet samt arbetslivs- och jämställdhetsutskottet har på begäran av kulturutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandena (FvUU 31/2014 rd, ShUU 18/2014 rd och AjUU 13/2014 rd) återges efter betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- direktör Harri Syväsalmi, undervisnings- och kulturministeriet
- äldre avdelningsstabsofficer Mika Peltoniemi och överinspektör Janne Torvinen, försvarsministeriet
- överinspektör Mari Miettinen och överinspektör Hanna Onwen-Huma, social- och hälsovårdsministeriet
- chef Anneli Leivo, Forststyrelsens naturtjänster
- generalsekreterare Minna Paajanen, Statens idrottsråd
- chefsjurist Pirkka-Petri Lebedeff och specialsakkunnig Kari Sjöholm, Finlands Kommunförbund
- regiondirektör Ari Koskinen, Hämeen Liikunta ja Urheilu ry

- direktör Eino Havas, Liikunnan ja kansanterveyden edistämissektori LIKES
- generalsekreterare Kari L. Keskinen, Liikuntatieteellinen Seura ry
- ordförande Hanna Huumonen, Studerandenas Idrottsförbund rf
- verkställande direktör, OMT, idrotts- och arbetsfysioterapeut Jarmo Latvala, Polarfysio Ky
- verksamhetsledare, FT Anne Taulu, Sovelta Liikunta SoveLi ry
- verksamhetsledare Riikka Juntunen, Finlands Handikappidrott och -motion VAU rf
- direktör Tommi Vasankari, UKK-institutet
- generalsekreterare Teemu Japissan, Valo Finlands Idrott rf
- kontaktchef Hannu Kareinen, Veikkaus Ab.

Dessutom har skriftliga yttranden lämnats av

- arbets- och näringsministeriet
- Konkurrens- och konsumentverket
- Uleåborgs stad, Samhälls- och miljötjänster
- SOSTE Finlands social och hälsa rf
- Etelä-Karjalan Liikunta ja Urheilu ry
- Etelä-Suomen Liikunta ja Urheilu ry
- Andningsförbundet
- Kainuun Liikunta ry
- Keski-Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry
- Keski-Suomen Liikunta ry
- Kymenlaakson Liikunta ry
- Förbundet för lärare i idrott och hälsokunskap rf
- Lapin Liikunta ry

— Lounais-Suomen Liikunta ry	— Reumaförbundet i Finland rf
— Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry	— Finlands Hjärtförbund rf
— Pohjois-Karjalan Liikunta ry	— Suomen kunto- ja terveystakeskus-
ten yhdistys SKY ry
— Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry	— Förbundet för Ensamstående Föräldrar rf
— Pohjois-Savon Liikunta ry	— filosofie doktor, docent Kalervo Ilmanen.
— Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry	
— Suomen Kuurojen Urheiluliitto ry	

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att det stiftas en ny idrottslag som ersätter den nuvarande idrottslagen från 1998. I den föreslagna lagen finns nya bestämmelser om lagens tillämpningsområde och syften. Dessutom revideras bestämmelserna om statens ansvar för idrottspolitiken, kommunernas ansvar för idrotten och samarbetet, uppgifterna inom den regionala idrottsverksamheten, statens idrottsråds uppgifter samt bestämmelserna om rätten till statsbidrag för organisationer som främjar idrott och om beviljande av statsunderstöd. Samtidigt uppdateras också andra bestämmelser i lagen.

Lagens viktigaste syften är att främja olika befolkningsgruppers möjligheter att röra på sig och utöva motion och idrott, befolkningens välbefinnande och hälsa samt fysiska funktionsförmåga, barns och ungas uppväxt och utveckling, medborgar- och föreningsverksamhet inom idrotten, att främja elitidrotten samt ärligheten och de etiska principerna inom motion, idrott och elitidrott och att minska ojämlikheten inom motion och idrott.

Undervisnings- och kulturministeriets uppgift är att inom statsförvaltningen svara för den allmänna ledningen, samordningen och utvecklingen av landets idrottspolitik samt för att det skapas allmänna förutsättningar för motion och idrott. Kommunernas uppgift är att skapa förutsättningar för motion och idrott på lokal nivå för kommunens invånare genom att med beaktande

av olika målgrupper ordna idrotts- och motions-tjänster samt motion som främjar hälsa och välbefinnande, stödja medborgarverksamhet, medräknat föreningsverksamhet, anlägga och upprätthålla idrottsanläggningar och utveckla samarbetet mellan kommunerna och det regionala samarbetet. Kommunerna ska höra sina invånare i centrala beslut som gäller idrott och motion samt som en del av utvecklandet av hälsa och välbefinnande bedöma kommuninvånarnas motionsaktivitet. Genom ändringen stärks idrottens och motionens ställning som basservice.

Statens idrottsråds viktigaste uppgifter är att som ministeriets sakkunnigorgan behandla frågor som har omfattande verkningar och är principiellt viktiga när det gäller motion och idrott samt särskilt att utvärdera effekten av statsförvaltningens åtgärder inom motion och idrott. Meningen är att statens idrottsråds uppgifter mera ska inriktas på utvärdering.

Grunderna för att organisationer som främjar idrott ska vara berättigade till statsunderstöd och för beviljande av statsunderstöd revideras. En registrerad förening vars ändamål är att främja motion och idrott och som verkar i enlighet med målen i lagen ska kunna godkännas som berättigad till statsbidrag. En organisations rätt till statsbidrag ska vid behov kunna återkallas, om organisationen inte uppfyller de föreskrivna förutsättningarna för att beviljas statsunderstöd. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2015.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

*Allmän motivering**Allmänt*

Utskottet understryker att den föreslagna idrottslagen och dess mål kan ses som det allmännas strategiska intentioner och principer för hur idrotten ska främjas och stödjas i det finländska samhället. Det är i första hand staten och kommunerna som ska se till att alla befolkningsgrupper och åldersgrupper har möjlighet att idrotta och motionera. De offentliga idrotts- och motionstjänsterna är också det viktigaste elementet i arbetet för jämlikhet och likställdhet inom idrottens fält. Förhoppningen är att lagreformen ska bidra till att stärka de olika befolknings- och åldersgruppernas möjlighet att delta i motion och idrott.

Utskottet menar att lagförslaget i sin helhet går i rätt riktning och är värt understöd. Idrottslagen är dock en ramlag och ger i sig inte några praktiska lösningar på de aktuella frågorna rörande idrotts- och motionskulturen eller den organiserade idrotten och motionen. Den åtgärdar inte heller det problem som väcker mest oro för medborgarnas hälsa, det vill säga det individuella stillasittandet. Dessa frågor kräver enligt utskottets bedömning att det ministerium som svarar för idrotts- och motionssektorn vidtar åtgärder för att bland annat reformera organisationernas understödspolitik, uppmuntra de andra förvaltningsområdena att främja motion och idrott och allokera anslagen med hänsyn till målen för idrottslagen.

Det är ytterst positivt, anser utskottet, att den föreslagna idrottslagen betonar ställningen för motion som främjar hälsan och välbefinnandet. I social- och hälsovårdsutskottets utlåtande konstateras att finländarnas hälsa enligt en utredning av Institutet för hälsa och välfärd har utvecklats i en positiv riktning under de senaste tio åren (Suomalaisten hyvinvointi 2014). De hälso-mässiga skillnaderna mellan olika socioekonomiska grupper är dock fortfarande stora. Fysisk aktivitet och idrottsverksamhet är väsentliga för att främja hälsan och förebygga sjukdomar.

Kulturutskottet menar i likhet med arbetslivs- och jämställdhetsutskottet att lagförslagets bestämmelser om jämlikhet och likvärdighet är ytterst viktiga och välkomna. Utskottet vill betona vikten av att främja likabehandlingen av minoriteter och särskilda grupper som till exempel personer med funktionsnedsättning, sexuella minoriteter och könsminoriteter, personer med invandrarbakgrund och av det kön som befinner sig i minoritet. Enligt uppgift till utskottet är till exempel elitidrotten för personer med en funktionsnedsättning kopplad till Olympiska kommitténs enhet för elitidrott. Handikappidrotten utgör helt klart en del av vårt lands elitidrott.

Det är enligt utskottet viktigt att man vid tillämpningen av den nya idrottslagen betonar förebyggandet av diskriminering inom organisationerna, på idrottsplatserna och genomgående i skol- och studerandemotionen, även högskolorna. Till exempel ska idrottsanläggningarna vara geografiskt och fysiskt lättillgängliga, men också i övrigt välkomnande och öppna för alla också i det fall att man vill motionera eller idrotta på egen hand. Det skapar förutsättningar för ett aktivare liv i de befolkningsgrupper som i dag endast i ringa mån eller inte alls utövar idrott eller motion.

Sammantaget anser utskottet propositionen vara behövlig och ändamålsenlig. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar, men med följande kommentarer.

Arbetsfördelningen inom det motionsfrämjande arbetet

En viktig princip för beredningen av propositionen var att erkänna att stillasittandet är ett stort samhällspolitiskt problem. Att främja motion och idrott är en uppgift för hela statsrådet. Utskottet understryker att idrottslagen till sin karaktär är en ramlag som inte tillåter att arbetsuppgifterna inom motionsfrämjandet fastställs med bindande verkan för de andra förvaltningsområdena. Dessutom är motionens och idrottens ställning i det samhälleliga beslutsfattandet be-

roende av de just nu aktuella reformerna av kommunstrukturen och av statsrådets funktioner.

Undervisnings- och kulturministeriet har inom statsförvaltningen det huvudsakliga ansvaret för den allmänna ledningen, samordningen och utvecklingen av landets idrottspolitik samt för att det skapas allmänna förutsättningar för motion och idrott. Undervisnings- och kulturministeriet ska aktivt ta ett ännu större ansvar för ledningen av motions- och idrottsfrämjandet och arbeta för att motionstänkandet i allt högre grad integreras i det samhälleliga beslutsfattandet. Utskottet menar att motions ställning i hela statsförvaltningen kan stärkas genom att ministeriet klart och tydligt åtar sig denna roll samtidigt som statens idrottsråds uppgifter i högre grad inriktas på utvärdering.

Det är likaså välkommet att idrottsrådet enligt propositionen ska fokusera mer på ärenden som är av omfattande och samhällelig betydelse och på att utvärdera effekten av statsförvaltningens åtgärder på idrottens område. Idrottsrådet kan därmed ta sig an en strategisk roll i den övergripande utvärderingen och i fastställandet av den önskade utvecklingen.

I propositionen understryks vikten av att förvaltningarna samarbetar över sektorgränserna för att främja idrotten. Det ska ske bland annat genom den av undervisnings- och kulturministeriet och social- och hälsovårdsministeriet gemensamt tillsatta styrgruppen för hälsofrämjande motion, som har representanter från olika ministerier. Också utskottet framhåller att det är viktigare att stärka de befintliga motionsfrämjande strukturerna än att bygga upp nya förvaltningsstrukturer.

Regionförvaltningsverken, som har nära samarbete med kommunerna, svarar för den regionala idrottsförvaltningen. Regionförvaltningsverken genomför statens idrottspolitik inom sina verksamhetsområden. Närmare bestämmelser om deras uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

I 4 § i lagförslaget föreskrivs att staten vid skötseln av sina uppgifter vid behov ska samarbeta med kommunerna, frivilligorganisationerna och andra aktörer inom idrottssektorn. Som

aktörer inom idrottssektorn anses bland annat organisationer, företag och andra sammanslutningar som producerar idrottstjänster. Avsikten med bestämmelsen är att stärka principen i 21 § i grundlagen om rätten att bli hörd, som hör till grunderna för god förvaltning. De behöriga statliga myndigheterna bör överväga vilken form samarbetet ska ha utgående från det ärende som behandlas.

Kulturutskottet menar att den allmänna skyldighet till samarbete som nämndes ovan är ytterst viktig. Detta måste i fortsättningen ta sig konkreta former genom ett tätare samarbete mellan staten och idrottsfältet. Samhället måste skapa stabila förutsättningar för goda motionsvanor som kommer en ökande del av befolkningen till del och klart höjer aktivitetsnivån bland befolkningen. För detta krävs det absolut sektorsövergripande och strukturella reformer inom den småbarnspedagogiska verksamheten, skolan, hälsovården och samhällsplaneringen.

I 7 § i lagförslaget bestäms om regionala idrottsråd vid regionförvaltningsverken. Utskottet välkomnar att dessa idrottsråd ska tillsättas av landskapsförbunden, som är sakkunniga inom sina områden. Det är dock skäl att understryka att också beslutsfattandet på landskapsnivå måste bidra till att förbättra det sektorsövergripande samarbetet och spränga de gränser som hämmar idrottsförvaltningen och idrottsbyggandet. Som ett exempel på en viktig samarbetspartner vill utskottet nämna försvarsförvaltningen. De idrottsplatsprojekt som ingår i garnisonsplanerna borde smidigt kunna samordnas med de kommunala projekten. Likaså utgör Forststyrelsen och dess platser och anläggningar för naturmotion en potentiellt viktig samarbetspartner till kommunernas idrottsväsende. Planeringen av kommande idrottsplatsprojekt måste innefatta ett brett samrådsförfarande så att alla möjligheter till samarbete kan utnyttjas.

Kommunernas ansvar

Enligt sakkunnigutredningarna ligger huvudansvaret för den offentliga finansieringen av idrotten på kommunerna. Kommunerna främjar motionen och idrotten bland annat genom årliga an-

slag på cirka 750 miljoner euro, varav driftskostnaderna uppgår till cirka 600 miljoner euro och investeringarna till cirka 150 miljoner euro. Kommunernas statsandel för idrottsväsendet täcker i medeltal cirka 3—4 procent av driftsutgifterna för idrotten.

I Finland finns det över 33 000 idrottsplatser, av vilka största delen (ca 75 %) ägs, förvaltas och sköts av kommunerna. Statens tekniska forskningscentral har uppskattat värdet av det eftersatta underhållet av idrottsplatserna. Enligt uppskattningen är det sammanlagda nyanskaffningsvärdet för landets idrottsplatser 13—14 miljarder euro. I propositionen uppskattas att återanskaffningsvärdet är 14,5 miljarder euro. Då behovet av renovering och ombyggnad av idrottsplatser uppskattas till cirka 2,5 procent av detta, borde cirka 325—350 miljoner euro varje år avsättas för ändamålet.

I 5 § i lagförslaget bestäms om kommunens ansvar och uppgifter. Det är kommunernas uppgift att skapa allmänna förutsättningar för idrott på lokal nivå. Kommunerna ska skapa förutsättningar för motion och idrott för kommunens invånare genom att med beaktande av olika målgrupper ordna idrotts- och motionstjänster samt motion som främjar hälsa och välbefinnande, stödja frivilligverksamhet, medräknat föreningsverksamhet, och anlägga och upprätthålla idrottsanläggningar. En utgångspunkt för beredningen av propositionen var att kommunernas uppgifter ska definieras tydligare och så att de inte får nya uppgifter. Utskottet påpekar att bestämmelsen inte tar ställning till hur kommunerna ordnar detta. Med hänsyn till de lokala förhållandena kan alltså kommunen själv stå för tjänsterna eller helt eller delvis köpa dem av privata leverantörer.

I 5 § 3 mom. i lagförslaget hänvisas till kommunallagens 27 § om förutsättningar för kommuninvånarna att delta i och påverka kommunens verksamhet och till hälso- och sjukvårdslagens 12 § om utvärdering av kommuninvånarnas idrottsaktivitet. Dessa hänvisningar är enligt utskottet mycket välkomna. I de kommuner där insikten om idrottens och motionens betydelse ännu inte slagit rot gör bestämmelsen de kom-

munala beslutsfattarna mer medvetna om behovet att ordna basservicen inom idrotten och om de kommunspecifika principerna för ordnandet av idrottstjänsterna. Kommunen ska på ett sektorsövergripande sätt främja motion och idrott inom samtliga verksamhetsområden. Social- och hälsovårdsutskottet har i sitt utlåtande understött dessa förslag och konstaterade att endast cirka hälften av kommunerna för närvarande beskrivit kommunbornas idrottsaktivitet i sin välfärdsberättelse.

Kulturutskottet betonar i likhet med arbetslivs- och jämställdhetsutskottet att det allmänna har ansvar för att alla medborgare får tillgång till idrotts- och motionstjänster till skälig kostnad. Också barn i låginkomstfamiljer måste få lika möjlighet att delta i organiserad idrott och motion. De ökande kostnaderna för motions- och idrottsutövande påverkar i hög grad jämlikheten. Tillräcklig fysisk aktivitet är viktigt för hälsan och välbefinnandet, men rekommendationerna följs i mycket varierande grad beroende på befolkningsgrupp och ålder. De socioekonomiska skillnaderna spelar dessutom en ökande roll. Det märks särskilt genom att familjens socioekonomiska ställning är avgörande för barnens och de ungas utövning av idrott och motion.

I detaljmotiven behandlar kulturutskottet närmare 5 § 4 mom. i lagförslaget, som gäller kommunens skötsel av de idrottsrelaterade uppgifterna i relation till marknaden och konkurrensläget.

Organisationer som har rätt till stöd

Regeringen föreslår ändringar i policyn för understöd till motions- och idrottsorganisationer. Enligt 10 § i lagförslaget ska en registrerad förening vars ändamål är att främja idrott och som verkar i enlighet med målen i lagen kunna godkännas som berättigad till statsbidrag. Formuleringen innefattar alla organisationer som främjar motion och idrott och som kan påvisa att detta är deras uppgift. Utskottet menar att denna utvidgning är mycket välkommen, eftersom den gör det möjligt att rikta understöden till bredaste möjliga användargrupper och också till nya aktörer.

Enligt utredning förutsätter den utvidgade rätten till statsbidrag att det går att verifiera att organisationen främjar motion och idrott. Ett tydligt sätt att påvisa detta är att i stadgarnas paragraf om ändamål nämna främjandet av idrott. I propositionens detaljmotiv påpekas att främjandet av idrott också kan framgå av organisationens uppgifter. I båda fallen förutsätts att den verksamhet som stöds syftar till att främja idrott och motion bland organisationens medlemmar.

Social- och hälsovårdsutskottet har i sitt utlåtande föreslagit att 10 § i lagförslaget omformuleras så att bestämmelsen i enlighet med motiven omfattar också organisationer vars ändamål eller uppgift är att främja idrott och som verkar på det sätt som avses i lagens 2 §. Enligt kulturutskottets bedömning täcker ordalydelsen i 10 § i sin föreslagna form såväl ändamålsaspekten som uppgiftsaspekten. Social- och hälsovårdsutskottets tillägg är därför inte nödvändigt med hänsyn till målet med bestämmelsen.

Kulturutskottet påpekar att regeringen inte föreslår någon ändring av finansieringsbasen. De statsandelar och statsunderstöd som avses i lagen ska också i fortsättningen i första hand betalas med vinstmedel av tippning och penninglotteri. Enligt sakkunniga kan lagförslaget verkställas inom ramen för de anslag som anvisats för idrotten i rambeslutet. För 2014 anvisades idrotten och den fysiska fostran 147,4 miljoner euro av vinstmedlen från tippning och penninglotteri. Utskottet fäster uppmärksamhet vid att det särskilt i fråga om folkhälsoorganisationerna måste säkerställas att den verksamhet som får bidrag inte överlappar verksamhet som finansieras av Penningautomatföreningen, som lyder under social- och hälsovårdsministeriet.

I detaljmotiven tar utskottet även särskilt ställning till frågan om regionala idrottsorganisationers rätt att få bidrag.

Sambandet mellan idrott och hälsa

Enligt propositionen ska lagen bland annat främja olika befolkningsgruppers möjlighet att röra på sig och utöva motion och idrott, befolkningens välbefinnande och hälsa samt upprätthållande och förbättrande av den fysiska funktionsförmågan.

I propositionen påpekas att motionen bland annat är av central betydelse när det gäller att förebygga och behandla sjukdomar som hotar eller försvagar arbets- och funktionsförmågan. Människan behöver motion och fysisk belastning för att hålla sig frisk. I ett vidare perspektiv är hälsan ett resultat av olika fysiska, psykiska och sociala faktorer.

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet föreslår i sitt utlåtande att ordalydelsen i 2 § i lagförslaget ändras så att också upprätthållandet och förbättrandet av den psykiska funktionsförmågan beaktas. Kulturutskottet bedömer dock att den psykiska aspekten implicit ingår i 2 § 1 mom. 2 punkten, som betonar främjandet av befolkningens välbefinnande och hälsa. Ordalydelsen behöver därför inte ändras.

Utöver en aktiv fritid betonar utskottet också vikten av åtgärder som uppmuntrar till motion i arbetet och fysiskt aktiv arbetspendling. Propositionen tar berömvärt hänsyn till att det finns platser för närmotion på eget initiativ. Till exempel är friluftsleder, skogar och gång- och cykelvägar mycket viktiga för alla medborgares grundläggande möjligheter att motionera. Möjligheterna att förbättra dessa möjligheter att röra på sig är beroende av den kommunala planläggningen och annan samhällsplanering. För att göra fysiskt aktiv arbetspendling, dvs. att gå eller cykla till och från jobbet, mer lockande måste särskild vikt läggas vid att gång- och cykelvägarna är säkra och lätta att använda.

Utskottet understryker företagshälsans betydelse i främjandet av de anställdas hälsa och motionsintresse. Det är särskilt viktigt att uppmuntra dem som rör sig mindre att delta i till exempel pausgymnastik. Arbetsgivaren kan bland annat tillåta att motion utövas under arbetstid och erbjuda motionsutrymmen på arbetsplatsen. Hälsokontroller för riskgrupperna och hälsoplaner som stöder arbetsförmågan är effektiva metoder för att förbättra arbetshälsan.

En central aktör när det gäller motionsledning på individnivå är hälsovårdscentralerna och i vidare bemärkelse hela social- och hälsovårdssektorn. Därför bör inte bara den nu föreslagna idrottslagen utan också de praktiska in-

satserna för mer motion och mindre sittande göras till en central del av den kommunala hälso- och välfärdspolitiken. För att få till stånd en ökning av den fysiska aktiviteten inom hela befolkningen behövs det vid sidan av de åtgärder som syftar till att höja aktiviteten bland specifika målgrupper också åtgärder som samtidigt får genomslag inom de olika förvaltningsområdena (t.ex. inom planläggning, skolväsende, arbetslivsutveckling etc.).

En idé som framfördes under utskottets sakkunnigutfrågning är att införa den i Sverige tillämpade FaR-modellen (Fysisk aktivitet på recept). Grundtanken är att patienter med livsstilssjukdomar innan eller delvis parallellt med att de får läkemedelsbehandling ges remiss till en fysioterapi, där de får råd och anvisningar om motion och hälsosam kost. I Finland har modellen testats bland annat i Kolari kommun. Utskottet menar att FaR-modellen är mycket intressant och värd att prövas i Finland.

Detaljmotivering

5 §. *Kommunens ansvar.* Regeringen har strävat efter att beakta den ökande förekomsten av privata idrottstjänsten 5 § 4 mom. i lagförslaget, enligt vilket kommunen, när den sköter de uppgifter som avses i 1 mom., inte verkar i ett konkurrensläge på marknaden, såvida uppgifterna inte genomförs i affärsmässigt syfte och på affärsmässiga grunder.

Med tanke på att lagen ska kunna tillämpas enhetligt har förvaltningsutskottet i sitt utlåtande funnit det problematiskt att det i lagstiftningen skulle finnas olika definitioner av när kommunen agerar i ett konkurrensläge på marknaden. Utskottet anser att både motiven till bestämmelsen och lagtexten tydligare bör motsvara vad förvaltningsutskottet har konstaterat i samband med kommunallagen.

Syftet med bestämmelsen är enligt propositionsmotiven att ta hänsyn till bestämmelserna om konkurrensneutralitet också på idrottens område. Kulturutskottet understryker att avsikten inte varit att föreskriva om något annat än vad som bestäms i 2 a § i kommunallagen och 30 b §

i konkurrenslagen. När det gäller idrottstjänster som kommunerna erbjuder på basis av idrottslagen ska alltså bestämmelsens uttryck "i ett konkurrensläge på marknaden" och "i affärsmässigt syfte och på affärsmässiga grunder" inte tolkas på något annat sätt än vid tolkningen av kommunallagen och konkurrenslagen i motsvarande situationer inom andra verksamhetsområden.

Målet med propositionen har varit att precisera tolkningen av konkurrensneutralitetsbestämmelserna i fråga om idrottstjänster, eftersom idrottstjänsternas förhållande till bestämmelserna inte har varit helt entydigt. Kulturutskottet vill alltså lyfta fram den grundläggande principen att kommunerna ska kunna ordna lagstadgade idrottstjänster för kommuninvånarna i form av offentliga tjänster och prissätta tjänsterna så att de är tillgängliga för kommunmedlemmarna oberoende av deras ekonomiska resurser.

Kulturutskottet instämmer i förvaltningsutskottets konstaterande att trots avgränsningarna och undantagsbestämmelserna i lagstiftningen blir åtskilliga gränsdragningar beroende av tolkningspraxis. Tillämpningen av lagen och Konkurrens- och konsumentverkets beslutspraxis, liksom vilka konsekvenser dessa får för kommunsektorn, måste därför noggrant följas upp. Man bör också se till att kommunerna får tillräcklig information och anvisningar om kraven när det gäller lagstadgad verksamhet.

Kulturutskottet föreslår ingen ändring av paragrafen.

10 §. *Rätt till statsbidrag för organisationer som främjar idrott.* Under utskottsbehandlingen har det framförts stark oro särskilt i fråga om de regionala idrottsorganisationernas rätt till statsbidrag. Denna oro har tagits på allvar. På denna punkt understryker kulturutskottet att lagförslaget syftar till att utvidga förutsättningarna för att få statsbidrag och att lagförslaget inte begränsar exempelvis regionala idrottsorganisationers möjligheter att få bidrag. I enlighet med likställighetsprincipen nämns ingen grupp av organisationer särskilt i lagen. Förutsättningarna och bedömningsgrunderna för statsbidrag är således desamma för alla organisationer. Kulturutskot-

tet understryker med enfass att också en riksomfattande organisation eller en regional organisation också i fortsättningen kan vara berättigad till bidrag. Verksamhetens omfattning avgör dock inte ensamt rätten till bidrag, utan det centrala är huruvida organisationens verksamhet främjar idrott och motion. Regionala idrottsorganisationer är fortsättningsvis idrottsfrämjande organisationer som är berättigade till bidrag, oberoende av att kriterierna för rätten till bidrag breddas.

Enligt paragrafens 4 mom. kan ministeriet dra in en organisations rätt till statsbidrag om den inte utan avbrott under två år uppfyller de förutsättningar för att en organisation ska få under-

stöd som bestäms i lagen eller med stöd av lagen. Utskottet betonar att organisationernas rätt till statsbidrag normalt kommer att kvarstå, såvida inte ministeriets bedömning leder till annat. I övergångsbestämmelserna i 19 § bestäms närmare om bedömningen.

Utskottet anser att ordalydelsen i paragrafen är tydlig och föreslår därför inga ändringar av paragrafen.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget utan ändringar.

Helsingfors den 27 januari 2015

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Raija Vahasalo /saml
medl. Ritva Elomaa /saf
Eeva-Johanna Eloranta /sd
Jukka Gustafsson /sd
Leena Harkimo /saml
Pauli Kiuru /saml

Kimmo Kivelä /saf
Sanna Lauslahti /saml
Silvia Modig /vänst
Mikaela Nylander /sv
Tuomo Puumala /cent
Pauliina Viitamies /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Kaj Laine.